

5 تفاوت مهم

عباس عبدي

امروز انتقال پست ریاست جمهوری انجام می‌شود. این خاصیت نهادهای انتخابی است. در دنیای جدید نهادهای انتخابی موجب شده‌اند که قدرتها نتوانند برای خود قداست ایجاد کنند و به تعبیری مادام‌العمر شوند. این ویژگی سیاست در عصر مدرن است، اتفاقاً مشکلات نسبی در نهادهای انتخابی نیز از همین ذات انتخابی بودن آنها سرچشمه می‌گیرد. اگر می‌توان فردی چون ترامپ را در قامت ریاست جمهوری ایالات متحده دید، در عوض امکان تغییر آن نیز برای مردم وجود دارد. ویژگی اصلی دموکراسی مبتنی بر بخش دوم، یعنی امکان برکنار کردن قدرت به دست مردم است. اگر چه ساختار سیاسی ایران به دلایلی در ذیل سیاست جدید طبقه‌بندی نمی‌شود، ولی حداقل در ربع قرن گذشته و به‌رغم محدودیتهای نسبی برای حضور نامزدها و نمایندگان گرایشهای جامعه در انتخابات، شاهد نوعی رقابت نسبی و حتی در مواردی جدی بوده‌ایم که نتیجه انتخابات را همراه با بروز نوعی از امید و انتظارات مثبت نسبت به آینده در مردم بود. نظرسنجی‌های انجام شده از مردم نشان داده است که متناسب با نزدیکی و دوری انتخابات نسبت به خواست عمومی، مردم پس از انتخابات با رویکرد امید و خوشبینی همراه شده‌اند و این در فضای کلی جامعه بسیار موثر بوده است. امروز که مدیریت اجرایی در حال انتقال است، تا چه حد شاهد این شور و نشاط عمومی یا امیدواری نسبت به آینده هستیم؟ مردم تا چه اندازه پیگیر انجام این انتقال هستند؟ و از آن مهم‌تر اینکه چه درکی از آنچه قرار است در دولت و کشور رخ دهد، دارند؟ گرچه نمی‌توانم نظر قطعی دهم، ولی معتقدم اگر نظرسنجی شود مردم زیادی پیگیر این رویداد نیستند و درکی از آنچه پس از این رویداد رخ خواهد داد، ندارند. حتماً عده‌ای پیگیر هستند و تصورات مثبتی از آینده دارند، ولی این تعداد به اندازه‌ای نیست که شور و امید را در دل جامعه و مردم عمومی و برجسته و به‌عنوان انرژی برای موتور دولت بتواند عمل کند. اتفاقاً تعداد قابل توجهی از مردم هم هستند که گمان می‌کنند اوضاع یا تغییری نمی‌کند یا نه‌تنها بهتر نمی‌شود که احتمالاً بدتر هم می‌شود این همان نامیدی و یاسی است که در جریان انتخابات هم دیده شد. آنان که مدعی بودند درصد مشارکت بیشتر از این است باید به این پرسش ساده جواب دهند

که چرا افراد امیدوار به بهبود وضع در يك نظرسنجي مشابه، حدود 8 درصد کمتر از کسانی هستند که گفته بودند در انتخابات شرکت میکنند؟ قصد من از این یادداشت باز کردن پرونده دوباره انتخابات 1400 نیست که فعلا تمام شده است. قصدم این است که به آقای ریسی و دیگر همفکران یا دوستان اصولگرای آنان بگویم که وضعیت برای آغاز کار اصلا مساعد نیست. البته این را خودتان انتخاب کردید و وعده‌هایی هم داده‌اید که طبعاً انجام شدنی نیست و این جامعه می‌فهمید، ولی وضعیت از 28 خرداد که انتخاب شدید از چند جهت بدتر شده است.

اول، از حیث توقف مذاکرات برجام و بسته شدن چشم‌انداز کوتاه‌مدت در حل مساله تحریم‌ها.

دوم، افزایش تنش‌های منطقه‌ای که حتی اگر ادامه پیدا نکند اثرات روزانه بدی بر جامعه و اقتصاد می‌گذارد.

سوم، وضعیت منطقه و آمدن طالبان و محاصره هرات و احتمال اینکه مرتکب جنایت گسترده شوند، حکومت ایران را بیش از پیش نسبت به این مساله باید حساس کند.

چهارم، وضعیت کرونا که در بدترین شرایط از 18 ماه گذشته هستیم و این نیز چشم‌انداز مثبتی را نشان نمی‌دهد به ویژه آنکه مساله تامین واکسن به موضوعی پیچیده و مشکل تبدیل شده است.

پنجم، مساله ناامیدی و اعتراضات عمومی از خوزستان گرفته تا مساله فضای مجازی و قول‌هایی که در جریان انتخابات داده شده است و باید عمل شوند و همگی مردم را بدبین‌تر و مأیوس‌تر و معترض‌تر کرد.

با این ملاحظات اگر از من پرسیده شود که اولین کار دولت جدید چه باید باشد؟ خواهم گفت احیای امید، از طریق انجام اقداماتی که دقیقاً مرتبط با این 5 مساله است. امیدوارم هنگامی که سیاهه همکاران و وزرای رییس‌جمهور جدید منتشر میشود شاهد افزایش ناامیدی نباشیم، بلکه با افزایش امیدواری نسبت به حل این 5 مساله جدید و مهم باشیم.

منبع: روزنامه اعتماد 12 مرداد 1400 خورشیدی